

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Nocoj bo govoril predsednik Reagan o stanju ZDA — Letno poročilo Zveznemu kongresu in ameriški javnosti

WASHINGTON, D.C. — Nocoj ob 9. uri bo predsednik Reagan podal od ameriške ustave zahtevano vsakoletno poročilo o stanju ZDA. Govoril bo na skupnem zasedanju zveznega kongresa, njegov govor bo prenašala televizija. Iz Bele hiše vedo povedati, da bo Reagan letos kratek, a jedrnat. Poudarek bo na zvezni proračun za fiskalno leto 1987, v katerem bo predsednik zahteval zelo velike omejitve v izdatkih za razne socialne programe. Reagan bo iskal podporo javnosti za ta proračun, o katerem že trdijo mnogi kongresniki, da bo nesprejemljiv.

Po veljavnem Gramm-Rudman zakonu, ne sme biti proračunski primanjkljaj za fiskalno leto 1987 — ki se bo začel 1. oktobra letos — večji od 144 milijard dolarjev. V Beli hiši trdijo, da je ta cilj dosegljiv, ako sodeluje zvezni kongres, in to brez kakšnega povišanja zveznih davkov. Reagan bo predlagal globoke omejitve v številnih programih socialnega skrbstva, ki jih financira ali sofinancira zvezna vlada, pri tem pa ne bo nič prizadet sistem Social Security. Poleg tega bo Reagan predlagal prodajo privatnim interesom nepremičnine in druge stvari, ki jih lastuje zvezna vlada. Tako želi Reagan na primer, da bi bila železniška družba Conrail prodana. Predsednik pa zahteva nadaljevanje programa posodabljanja ameriških vojaških sil. Tako bo Reagan prosil za še več izdatkov za obrambno tajništvo.

Razporeditev v zveznem kongresu ni Reaganovemu načrtu dosti naklonjena. Kongresniki menijo, da bodo načrt temeljito spremenili, pri tem pa omilili omejitve, napovedane za programe socialnega skrbstva, obenem pa obrzali rast izdatkov za obrambne namene.

Libijski diktator Kaddafi veliko govori, ni pa nič storil proti ameriškemu ladjevju

TRIPOLI, Li. — Libijski samodržec Moammar Kaddafi je govoril pred več tisoči njegovih privrženecv in dejal, da želijo ZDA vojno z Libijo. Rekel je tudi, da je predsednik Reagan neuravnovešen politik. Vojaške vaje ameriškega VI. ladjevja v vodah nedaleč od Libije pa se nemoteno nadaljujejo.

ZDA še vedno iščejo podporo za protilibijske sankcije pri zahodnoevropskih zaveznikih, vendar ta prizadevanja niso naletela na poseben uspeh. Izjema v določeni meri je Italija, ki ne dobavlja več orožja oziroma vojaške opreme Libiji, v nekaterih drugih državah pa govorijo o možnosti kakih posebnih ukrepov, podvzele jih še niso nikjer.

Dejstvo je, da so mnoge zahodnoevropske države precej odvisne od libijske nafte, prav tako veliko izvažajo v Libijo. ZDA pa zadnja leta niso imele veliko trgovinske izmenjave z Libijo.

Ameriški uvoznik avtomobilov Yugo želi veliko več teh vozil — Od avgusta lani prodanih po ZDA okoli 10.000 teh vozil

BEOGRAD, SFRJ — Rodoljub Mičić, direktor Zastavinega podjetja v Kragujevcu, je v telefonskem intervjuju z novinarjem agencije AP povedal, da želi ameriški uvoznik avtomobilov Yugo podvojiti uvoz teh vozil, ker gre prodaja tako dobro. Pri Zastavi bi radi povečali proizvodno zmogljivost, da bi zadostili tako ameriški trg kot tudi druge, ki se temu vozilu odpirajo. Povečanje zmogljivosti bo pa stalo dobrih 400 milijon

nov dolarjev, pravi Mičić, in bi pri Zastavi radi videli, da bo ameriški uvoznik Yugo America Inc. sofinanciral to veliko investicijo.

Agencija AP citira tudi Mičićevo izjavo za vodilni beograjski časopis *Politika*, kjer je Mičić povedal, da veljavna pogodba med Zastavo in Yugo America Inc. predvideva izvoz v ZDA v 1986 kar 60.000 vozil, da pa Yugo America želi dvakrat več Yugov. Bili smo prvi na ameriškem tržišču z najbolj pocenimi avtomobili. Ako želimo naš položaj obdržati, je nujno, da povečamo proizvodnjo, je rekel Mičić *Politiki*.

Od avgusta lani je bilo prodanih v ZDA okoli 10.000 Yugov. Kupci se za ta vozila, ki jih prodajajo za začetno ceno \$3.990., še kar zanimajo, tako da morajo kupci tudi čakati na dobavo naročenega avta. Yugo je še vedno tudi najcenejši avtomobil na prodaj v ZDA, vendar se bo na tržišču kaj kmalu pojavil avto, uvožen iz Brazilije, ki bo stal komaj \$3.000. Tudi iz Južne Koreje bo prišel avto z nizko ceno, celo Romunija se zanima za prodajo svojega avta v ZDA. Po nekaterih vesteh se za ta ogromen trg zanima tudi zelo znana češkoslovaška družba Škoda.

Bela hiša zanikala govorice o pobegu v ZDA visokega funkcionarja sovjetske KGB

WASHINGTON, D.C. — Že več dni krožijo po tem mestu govorice, da je maja lani zaprosil za politični azil v ZDA nek general major, visok funkcionar sovjetske obveščevalne službe KGB. Pobegnil naj bi čez vzhodnonemško mejo v helikopterju. Poročilo o tem je objavil tednik *U.S. News and World Report*. Včeraj pa je tiskovni predstavnik Bele hiše Larry Speakes zanikal, da je kaj resnice v tem poročilu. Kot kaže, menda gre za uslužbenca KGB, vendar le-ta naj bi ne imel kake pomembne funkcije.

— **Kratke vesti** —

Manama, Bahrain — Marksistični uporniki so menda premagali sile, zveste predsedniku Aliju Nasserju in sedaj iščejo priznanje za svojo vlado v tujini. Vendar Ali Nasser še ni klonil in se pripravlja za pohod na glavno mesto Aden. V tem mestu, poročajo, ni več slišati streljanja.

Kampala, Ug. — Uporniške sile, ki jim načeljuje Yoweri Museveni, konsolidirajo oblast v tej državi. Sile prejšnje vlade, ki jo je vodil gen. Tito Okello, so razbite. Museveni je vodil upor vse od 1981. leta. Srečal se je s tujimi diplomati in jim povedal, da Uganda po 20 letih nereda potrebuje veliko podpore.

Tegucigalpa, Hon. — Včeraj je zaprise- gel kot predsednik Hondurasa 59-letni Jose Azcona Hoyo. V govoru po zaprisegi je rekel, da se bo zanimal za dobre odnose z ZDA. Ameriško delegacijo je vodil podpredsednik George Bush. ZDA želijo, da bi Honduras sodeloval v kampanji zoper sosednjo marksistično Nikaragvo, Hoyo pa je rekel, da je pripravljen na določeno sodelovanje. Od 1981. leta so ZDA odobrile Hondurasu gospodarsko in vojaško pomoč v vrednosti 750 milijonov dolarjev.

Iloilo, Fil. — Včeraj je dejal filipinski predsednik Ferdinand Marcos presenetil javnost, še posebej pa opozicijo, ko je v govoru dejal, da je bil najbrž od njegovih privrženecv ubit oporečnik Benigno Aquino v resnici pristaš sam Marcosa. Aquinova žena Corazon namreč kandidira proti Marcosu.

Iz Clevelanda in okolice

Lovska večerja —

56. letni lovski večer St. Clair lovskega kluba bo v soboto, 1. februarja, v SND na St. Clairju. Za vstopnice kličite E. Kogovsek (291-9559) ali J. Caha (261-5987).

Pustna zabava —

Dramatsko društvo Lilija prireja Pustno zabavo z večerjo v soboto, 8. februarja, ob 7h zvečer. Za vstopnice, kličite Jožeta Tomca na 731-3669.

Lep uspeh —

Preteklo nedeljo je Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredila vsakoletno kosilo v podporo tej važni ustanovi. Obisk je bil kar precej dober.

Letna seja

Primorski klub naznanja, da bo letna seja to nedeljo, 2. februarja, ob 3. uri popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vsi člani in članice vabljeni na to sejo. Novi člani seveda dobrodošli.

Skupno sv. obhajilo —

Oltarno društvo sv. Vida bo imelo skupno sv. obhajilo to nedeljo pri osmi sv. maši. Ob 1.30 pop. bo sestanek v društveni sobi.

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete imajo skupno sv. obhajilo to nedeljo pri 8. sv. maši, ob 1.30 bo molitvena ura, potem sestanek.

Za krvodajalce —

Združena slovenska društva (U.S.S) imajo svoj vsakoletni »Blood Bank Drive« in sicer jutri, v sredo, od 3. do 9. zv. v SDD na Recher Ave. Želijo, da bi tudi vi sodelovali v tej hvalevredni in koristni akciji.

Zadušnica —

To soboto ob 7.30 zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. prof. dr. Franca Gruma.

Nov grob

Iz Forest Cityja, Pa. smo dobili sporočilo, da je tam dne 8. januarja 1985 umrla 87 let stara Mary Kotar, rojena Strajnar v vasi Veliki Gaber pri Trebnjah, Slovenija, žena Franka (u. 1957), mati Franka ml. (pok.), Mary Pierzga (Forest City; pri njej je pokojna žive), in Olge Stapleton (Vienna, Va.), 4-krat stara mati, sestra Frances Gerstel (pok.), v Sloveniji pa Lojzke Strajnar in Ludvika ter že pok. Franka, Matije in Toneta, sestrična Mary Nagode (Homestead, Fla.), teta. Pokojničina starša sta bila že pok. Anton in Francka Strajnar. Pogreb je bil 11. januarja s pogrebno sv. mašo v cerkvi sv. Jožefa (daroval jo je č.g. Casimir Sulicki), pokopana je bila na pokopališču sv. Jožefa.

Raznašalca iščemo —

Pri A.D. iščemo raznašalca za Kildeer, Cherokee, Arrowhead, Muskoka, Mohawk, Pawnee, Abby, Tyronne, Monterey, Shawnee in Neff Rd. okolico. Ako se zanimate, pokličite našo pisarno (431-0628) ali pa se oglasite osebno.

Spominski darovi za študente —

Za revne študente v oskrbi Mohorjevih domov so darovali: \$30 - Tone in Anica Nemec, v spomin na pok. očeta Franceta Krulca; v spomin na Koroškem umrlega č.g. Jožeta Godine so darovali po \$20 Frank in Antonia Mlinar, Janez in Marija Prosen, sestre Marie in Marijane Mlinar, \$10 pa Alojzija Orehovec; v spomin pok. Emily Zelle sta darovala po \$10 Frank T. Urankar in Marija J. Prosen; v spomin umrle Frances Kovačič sta prav tako darovala po \$10 Frank T. Urankar in Marija J. Prosen; v spomin pok. Jožeta Kokal pa sta darovali sestre Marie in Marijane Mlinar \$10. Lepo se za darove zahvaljuje J. Prosen.

Če ste prezrli —

Preteklo nedeljo je v *Cleveland Plain Dealerju* izšel zanimiv članek o kongresnici Mary Rose Oakar in njenem delu na malo znanem pododboru zveznega kongresa. Članek je bil zanimiv v tem, ker ta pododbor odloča oziroma svetuje glede postavitve novih spomenikov v Washingtonu. Tako je omenjeno, da je ta pododbor vodil razpravo o pobudi, naj bi neke v glavnem mestu postavili spomenik tudi četniškemu poveljniku Draži Mihajloviću. Mihajlovičeve enote so brez dvoma rešile nekaj sto ameriških letalcev — saj ti imajo celo svojo organizacijo — želijo pa, da bi v zahvalo za te zasluge dobil Mihajlovič svoj spomenik. Za to je seveda srbska skupnost v ZDA, silno proti so pa Hrvati, za nas pa je posebej zanimivo stališče župana Georgea Voinovicha, ki je v nekem pismu povedal, da se za spomenik ne bo zavzel, ker utegne zadeva povzročiti težave v širši skupnosti. »Ne morem postati zapleten v zadevi, ki razdvaja Američane jugoslovanskega porekla,« je pisal župan. Junaško stališče, mar ne! Kot kaže, Oakarjeva tudi ni za tak spomenik.

VREME

Vetrovno in hladno danes z možnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura okoli 12° F. Pretežno oblačno, zopet z možnostjo nekaj snega. Najvišja temperatura okoli 22° F. V četrtek oblačno in hladno z najvišjo temperaturo okoli 24° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 4.

Distinguished!

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 — year; \$18.00 — 6 mos.; \$15.00 — 3 mos.

Canada:

\$42.00 — year; \$27.00 — 6 mos.; \$17.00 — 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 — year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 8 Tuesday, January 28, 1986

Potreba po jasni in odločni besedi

(O »pismu« predsednika SIM Matjaža Jančarja zaupnikom te ustanove sem pisal na tem mestu pretekli torek. Ne vedoč za moje misli, je naš zvesti sodelavec iz Kanade g. Otmar Mauser pripravil članek za Kanadsko Domovino, ki ima drugačno mnenje od mojega. Svojega mnenja o izvoru »pisma« nisem spremenil, bralci pa naj pretehtajo tudi misli g. Mauserja. Ur.)

Razumljivo je, da je slovenska politična in ideološka emigracija trn v peti ljubljanskemu komunističnemu režimu; prvič zaradi izpričevanja resnice o takozvani »osvobodilni borbi« med drugo svetovno vojsko pod kamuflažo O.F., katere so se komunisti poslužili za svoje diktatorske cilje, ter o masovnih pomorih razoroženih slovenskih domobrancev l. 1945, ki so jim bili izročeni v maju istega leta od Angležev; in drugič, ker je preživela emigracija v svobodnih zahodnih deželah postala v štiridesetih letih politično in gospodarsko bolj vplivna kot je bila ob svojem početku.

Vse to današnjim voditeljem enopartijskega komunističnega sistema v domovini ne gre v račun. Četudi že nekaj let; uskušajo s propagando na vse načine omajati naše vrste s tem, da so nekatere naše vodilne ljudi pred slovensko in kanadsko javnostjo blatili in jih proglasili za »vojne zločince«, jim ni uspelo, da bi napravili kakšne večje škode. S tem pa ni rečeno, da nevarnosti ni, saj so tej propagandi nekateri nasedli, in jim jo danes pomagajo razširjati. V svesti pa si moramo tudi biti, da jih je bilo veliko načrtno med nas poslanih kot beguncev, da bi tako lažje napredali svoje mreže in pridobivali novih simpatizerjev za svoje podvige, ki naj bi vsi služili političnim pridobitvam režima doma. V Avstraliji na primer, se je predsednik Slovenske izseljenske matice tovariš Matjaž Jančar hvalil, da so tamkajšnja društva vsa v rednih odnosih s SIM in da je v svetu samo še sedem organizacij, ki z Matico nočejo imeti nič skupnega. Te Jančarjeve trditve so nekoliko pretirane in njegovo govorjenje nekoliko zanosnjaško, vsekakor pa se mož trudi in z njim njegovi tovariši okrog *Rodne grude* — režimske trobente —, ki trobi v svet zdomcem o blagoslovih, ki jih je komunizem Slovencem doma prinesel. Poleg pa seveda agitirajo (to seveda pod krinkom kulturne izmenjave), kako udušiti glas svobodne emigracije in jo kot opozicijo onemogočiti.

Nedavno mi je nekdo poslal pismo, ki naj bi prišlo iz Ljubljane in ki je naslovljeno »na vse zaupnike in prijatelje Slovenske izseljenske matice«! Po obliki pisma in jeziku, ki ga pisec rabi, bi sodil, da je pismo avtentično. Kako in iz kakšnega namena je pismo prišlo v javnost, je pa tudi meni uganka, kot verjetno vsem ostalim, ki so ga sprejeli. Če je bilo načrtno razpečano od strani režima, potem bi odgovarjalo stavku v pismu, kjer stoji zapisano: »Občasno, namerno napačno poročanje tudi služi naši stvari«. Po drugi strani pa je prav tako možno, da je pismo prišlo v roke nekemu, ki mu ni bilo namenjeno in ga je dotični potem razpečal.

Vsebinska pisma me spominja na taktiko, ki so jo komunisti uporabljali še pred vojno v Sloveniji, ko so v delavskih, sokolskih in drugih organizacijah rekrutirali ljudi, da so v teh organi-

Peti del romana *Vojna in revolucija*

NEW YORK, N.Y. - Že pred mnogimi meseci sem prebral, in se pri nekaterih z veliko pisateljsko močjo opisanih mestih vrnil in spet bral Franka Bükviča literarno mojstrovino **Vojna in revolucija**, ki jo je založila in izdala Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu. Ta se je — mimo grede rečeno — s tem izdanjem izkazala za širokogrudno in lepi umetnosti posvečeno kulturno ustanovo, ko je omogočila izid literarnega dela, ki po svoji vsebini ne drži pravičnega zgodovinskega izpričane-ravnotežja med partizanstvom na Slovenskem kot nosilcem revolucije, in njega nasprotniki, to je ogromno večino naroda.

Ko sem z branjem prišel do konca, sem imel nesporen občutek, da je tu nekaj odsekanega, kar je z narodnega gledišča za iztek revolucije in njene posledice bistveno važno. Pisatelj svoje glavne partizanske junake ob zlomu njihove ideologije enostavno pošlje v Ameriko, ne da bi jih izpostavil doma razvoju dogodkov po končanem bojevanju in s tem preiskusil njihove značaje.

Nisem pa takrat ničesar ukrenil, ker se nisem imel za dovolj kompetentnega, da bi kritiziral tako izredno literarno stvaritev kot je Bükvičev roman. Z velikim zanimanjem pa sem pričakoval oceno tega dela od strani p. Vladimira Kosa, ki je bila napovedana v *Glasu SKA*.

V pojasnilo bralcem naj povem, da je jezuitski pater Vladimir Kos slovenski misijonar v japonskem glavnem mestu Tokio, je Bükvičev rojak iz Prekmurja in med največjimi pesniki in pisatelji doma in na tujem. Ko sem pred kratkim preštudiral njegovo oceno knjige **Vojna in revolucija** v *Meddobju*, odlični reviji SKA, sem o tej stvari mnogo razmišljal in končno prišel do prepričanja, da bi bilo prav, če se oglasim in podprem Kosov predlog, naj bi pisatelj napisal naknadno še **Peti del Vojne in revolucije**.

Kos namreč ugotavlja, da je uravnovešeno izklesanih tipov le malo, da njihovi značaji ne prenesejo razvoja dogodkov, ko se njihov tako živo opisani boj za svobodo naroda prelomi v uzurpacijo diktatorske oblasti od strani komunistične partije, ko narod kot resnični

junak podleže v boju s »temnimi silami zla«, za katerih zmago so se v dobri veri borili proti lastnemu narodu.

Ta narod slika pisatelj »najprej in predvsem na povprečni ravni vsakdanjega življenja, tako da izstopajo navadni liki«, vse drugo pa »ostane del brezimne povprečnosti«. Ob tej ugotovitvi se kritik Kos vpraša: »Morda pa preostro sodim in se razvoj teh treh ljudi (glavnih junakov Nika, Vere in Ivana) zdi drugim bralcem povsem umljiv v luči opisanih dogodkov?«

Jaz bi po svojem prepričanju Rev. Kosu odgovoril: Vaša sodba je stvarna in resnična, z njo se popolnoma strinjam. Mislim in upam, da jih je med Slovenci mnogo, ki mislijo in sodijo tako kot Vi.

Vendar bi v točki pravilne sodbe Bükvičevega romana ne bilo prav iskati razloga za pisanje teh vrstic. Ne gre mi za presojo ali celo obsodbo pisateljeve umetniške smeri kot take, ki se literarno izživlja v apoteozi partizanskega boja za osvoboditev naroda, boja, ki je v vodstvu zgodovinsko lažniv, marveč za usodo slovenskega naroda kot celote, v čigar krvi se je revolucija spočela, strahotno razbesnela in se v potokih krvi tragično zanj končala. Kje so opevani junaki romana, ki bi bili rezultat revolucije doživeli, spoznali prevaro in se ob takem spoznanju junaško postavili po robu doma (ne v Ameriki)?

S tega nacionalnega vidika je ne le razumljiv, ampak naravnost imperativ, Kosov predlog, da bi »roman moral imeti pravzaprav pet delov; peti del (s svojimi desetimi poglavji) bi odkril tragiko celotne Slovenije (podčrtal jaz), ne le one matične, ampak tudi zamejske, ki je prav zaradi usodne povezave s Stalinom po komunistični OF izgubila vsaj Trst in zaledje, in končno brezdomske ali Tretje Slovenije, ki je začela krvaveti iz svojih neštevilnih ran, potem ko so ji brezpravno likvidirali domobrance, vrnjene z macmillansko zvijačo... Zaradi odkritij, ki so jih prinesla v zadnjih letih v zvezi s prisilno vrnitvijo protikomunističnih Sovjetov in drugih narodov, upam, da bo naš umetnik ustvaril še peti del... Tako se bo lahko opiral na dejstva, ki mu bodo nadomestila pomanjka-

nje osebnega izkustva v zvezi z domobranci; vrednote, za katere smo se bojevali, in izdajstva, ki smo jih morali za to utrpjeti... zdaj prihajajo na dan po ljudeh in poteh, ki jim svet tokrat rade volje priznava objektivnost.« (*Meddobje* XXI, 1985, 1/2)

V imenu celokupnega naroda, pa naj njegovi sinovi in hčere živijo v komunistično zaslužjeni domovini ali kjer koli za mejami in po širnem svetu, izražam toplo željo, naj pisatelj Bükvič napiše še sklepno poglavje svojega romana in ga proglasi za sestavni del svojega velikega teksta o najbolj tragičnem obdobju več kot tisočletne slovenske zgodovine. Vključitev tega dodatka bo posebno važna za prevode v tuje jezike.

S tem dopolnilom zgodovinskih dejstev se bo pisatelj odločil svojemu narodu za idealistično pobarvani opis partizanskega boja in svojemu delu vtisnil vsebinsko objektivno podobo.

L. P.

Jožetu Kokalju v spomin

CLEVELAND, O. - Dne 26. decembra 1985 je zatisnil svoje trudne oči in v Gospodu zaspal Jože Kokal, star 71 let. Rodil se je 4. novembra 1914 v vasi Vir pri Domžalah. Bil je sin kmečkih staršev. Leta 1939 je nastopil službo na železnici na Bledu. Dve leti kasneje se je poročil z Marjio Furlandovo v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. V zakonu se jim je rodilo šest otrok.

Družina se ni počutila srečnega v povojnem komunističnem raju in so tako s težkim srcem zapustili rodno Slovenijo leta 1947 in si šli iskat lepše življenje v tujini. Začasno so živeli v nekem begunskem taborišču v Italiji. Leta 1949 se je družini posrečilo naselitev v ZDA. Prišli so v Cleveland, Ohio.

Jože Kokal je bil zaveden Slovenec in dober katoličan. Naročen je bil na *Ameriško Domovino* in na ostale slovenske katoliške časopise. Nobe-na slovenska ali katoliška prireditel ni minula brez njegove prisotnosti.

Na Slovensko pristavo je Jože zelo pogostoma prihajal, saj se je rad tam zabaval z Balincarskim klubom.

Omeniti moram, da je bil Jože velik prijatelj škofa Barage in je podpiral prizadevanja, da bi škofa imeli čimprej na oltarju. Udeleževal se je vsakoletnih Baragovih dni, kjer koli so ti bili. Cenil je vse slovenske svetniške kandidate. Lepo bi bilo, če bi ga v tem oziru vsi posnemali!

Pokojni Jože je bil član društva Tabor ZDSPB.

Dalj časa ga je mučila zahrbtna bolezen. Prenašal je vse trpljenje, ker je veroval v Boga in to mu je bilo v veliko tolažbo. Naj mu bo ameriška zemlja lahka. Ostal nam bo v najlepšem spominu.

Ge. Mary Kokal in njeni družini naše sožalje.

Jože Vrtačnik

zacijah zanje delali in tako ustvarjali bazo, ker so sami bili prešibki, da bi do česa prišli. To oz. isto se sedaj dogaja med nami.

Naj navedem le nekaj odstavkov iz tega pisma v presojo, da se ugotovi, kdo bi od takega pisanja imel več koristi:

»... Ob tej priliki tudi svetujem, da bodite s slovenskimi duhovniki skrajno previdni, vljudno in potrpečljivo tolerantni. Ne prenaaglite se! Mnogi so nam že naklonjeni. Ne bo dolgo, ko bodo tudi ostali, ki danes še oklevajo, storili isto. Naš svet pri tem ravnanju je naslednji: Pridobite pastirje, čreda jim bo sledila. Tako bomo z lahkoto dobili v svoje roke cerkve, dvorane, denarne zavode, letovišča in organizacije.

Dalje tudi poudarjam, da navežete stike z bivšimi domobranci, zlasti pa z oficirji. Mislim, da jih bomo lahko dobili za našo stvar, zlasti tiste, ki hodijo domov na obiske. Ti vam bodo v bodoče mnogo koristili in pomagali.

(Dalje na str. 4)

Ha-Hec-Hi- Ho-Humor!

Skuhal ali pogrel

MECAN

RAZLIKA MED OPTIMISTOM IN PESIMISTOM

Optimist je vedno del rešitve.
Pesimist je vedno del problema.
Optimist ima vedno pripravljen program.
Pesimist ima vedno pripravljen izgovor.
Optimist vidi rešitev v vsakem problemu.
Pesimist vidi problem v vsaki rešitvi.
Optimist pravi: To je sicer težko, ampak je možno.
Pesimist pravi: To je sicer možno, ampak je pretežko.

Nekateri povzročajo veselje kamorkoli gredo, drugi, kadarkoli gredo.

Give a woman an inch and she thinks she is a ruler!

— Kam potujete? Kam naj pošljemo kovčke?
— Potujem v Minneapolis, kovčke pa pošljite enega v New York, drugega pa v Los Angeles.
— Tega ne moremo storiti!
— Kako da ne? Lansko leto stel!

The teacher wrote on the blackboard: »I ain't had no fun all summer.«

»Now Sidney,« she said, »what shall I do to correct this?«

»Get a boy friend!«

»Kje lahko vedno najdeš srečo?«

»V slovarju.«

Jaz drugače sploh nikoli ne pijem, le kadar sem sem, ali pa imam družbo.

Ko je nekdo pozabil dati napitnino vratarju nekega razkošnega hotela, je ta rekel:

»Če slučajno izgubite denarnico na poti domov, vedite, da je tukaj niste vzeli ven.«

Nobody drove me to drink, but they had to drive me back!

Tako veliko ribo sem ujel, da sem sredi noči vstal in sam sebe ozmerjal z lažnjivcem.

»Gospa, kako je mogoče, da bi imeli vi že toliko starega otroka?«

»Saj ga nisem. Ko sem ga imela, je bil še čisto majhen dojenček.«

— Kako ste bili kaj zadovoljni s čebelami v preteklem letu?

— Kar dobro! Medu sicer niso dale veliko, so pa dobro opikale tisto jezikavo sosedo.

»The time will come when a woman will get a man's wage.«

»Yes. And it will probably be on Friday night!«

Zdravnik je bil zelo pošten. Na mrtvaškem listu se je podpisal pri vprašanju: VZROK SMRTI.

Menežer svojemu varovancu boksarju: »Veš, kaj mi je pri tebi najbolj všeč?«

»Kaj?«

»Tvoja široka pleča.«

»Zakaj?«

»Ker je zadaj na jopici toliko prostora za reklamol!«

Pešec se ustavi sredi mesta in gleda v nebo. Ob njem se ustavi drug človek in prav tako zre v nebo. Potem še tretji, četrti, peti . . . , cela množica.

Po daljšem času vpraša tisti, ki je drugi prišel, prvega: »Kaj pa sploh gledajo ljudje v nebo?«

»Jaz sem vrgel glavo nazaj zato, ker mi je začela teči kri iz nosa. Kaj drugi gledajo, pa ne vem.«

Dr. Vlado Bevc:

Avstrija informira Ameriko o koroških Slovencih

I. del

Pričujoča epizoda osvetljuje kako prikazuje Avstrija pred mednarodno javnostjo svoje stališče do državnopogodbениh obveznosti glede zaščite pravic Slovencev na Koroškem. Te obveznosti so Avstriji, nekdanji voljni družici nacistične Nemčije, naložile štiri velesile, ki so leta 1945 sicer spravile Nemčijo vojaško na kolena, niso pa izkoreninile nacistične in velikonemške miselnosti, zlasti ne na Koroškem. Zanimivo je torej videti, kakšno je zaradi avstrijskega prizadevanja zadržanje do manjšinskega problema s strani Amerike, ene od štirih velesil, katerih podpis pogodbe bi moral pomeniti tudi njihovo jamstvo za njeno izpolnitev.

Pričujoči spis je izšel v samozaložbi, večji del je bil že objavljen v *Svobodni Sloveniji*. Avtor je prosil za objavo tudi v našem listu. Na koncu zadnjega dela bodo objavljeni viri, ki jih je uporabil avtor. Gre seveda za njegovo osebno tolmačenje teme. Ker je bilo besedilo že objavljeno, sem se v ponatisu omejil le na nekatere popravke teksta in na krajšanje odstavkov. Ur.

Avstrijska državna pogodba vsebuje namreč klavzulo (1), po kateri bi bilo mogoče vpletati mednarodno preiskavo glede pritožb o neizpolnjevanju pogodbenih določil. Vendar izgleda, da sem tako pritožbo vložiti samo kakšna država, ki je podpisnica pogodbe, dočim neposredno prizadejim, kot so Slovenci, in njihovim organizacijam tega ni mogoče storiti.

Avstrija pogodbenih obveznosti do Slovencev najbrže nikdar ni nameravala izpolniti, saj se je že pri glasovanju o sprejemu pogodbe v parlamentu govorilo o vsiljenih pogojih. Komaj se je posušilo črnilo na listini, (že) je avstrijska raznarodovalna politika prišla do polnega razmaha z odpravo obveznega slovenskega pouka in vsestranskimi napadi na pravice in enakopravnost Slovencev. Vrhunec tega delovanja pa je bil manjšinski zakon, ki ga je parlament sprejel leta 1976, in ki je v bistvu pomenil enostransko revizijo državne pogodbe, za katero je bila pot olajšana zaradi površne sestave besedila o slovenskih pravicah, (2) ki dovoljuje tolmačenje v smislu izigravanja pravega namena pogodbe, kar je tudi ugotovil, če ne že naravnost svetoval, ravnatelj inštituta za pravosodje v Salzburgu. (3)

Namesto, da bi bilo v pogodbi točno navedeno, na katerem ozemeljskem območju naj bo slovenščina v rabi, koliko šol, sodnij in drugih uradov naj uraduje v slovenskem jeziku in podobno, stoji v pogodbi medla fraza, da naj bi bilo to tam, kjer žive Slo-

venci. Redki od ten pa so se dvajset let po podpisu pogodbe še upali priznavati za Slovence, kar so Nemci z veseljem ugotavljali.

Tako Avstrija, kakor lisica, ki so ji prepustili v varstvo kokaši, hinavsko govori svetu: »Vidite, mi se silno trudimo, da damo Slovincem vse, kar je le mogoče, a jih ne moremo kaj dosti najti, ker jih je zelo malo in so na redko posejani po koroškem ozemlju.« Manjšinski zakon pa dopušča izvajanje pogodbenih določil le tam, kjer je vsaj 25 procentov prebivalstva slovenske narodnosti. Avstrija namreč dobro ve, da se zaradi ekonomskega in političnega pritiska ter volitvenih manipulacij v mnogih krajih niti toliko ljudi ne bo pripravljeno priznati (se) za Slovence.

Ob takem obnašanju Avstrije seveda niso mogli ostati prijatelji Slovencev v svetu ravnodušni in so skušali opozoriti nanj velesile, katerih podpis na pogodbi naj bi pomenil neko jamstvo, da se bo izvajala. Tako je ugledni politik slovenskega porekla, (nekdanji) župan Clevelanda, guverner države Ohio in ameriški senator Frank Lausche povprašal tedanjega zunanjega ministra Williama Rogersa, kaj bo Amerika ukrenila glede Avstrije.

Predsednik Eisenhower je namreč ob potrditvi pogodbe izdal proglas, v katerem je bilo rečeno, da se morajo vsi členi pogodbe vestno izpolnjevati s strani Amerike in Amerikancev. (4) Toda Rogers je Lauschetu odvrnil, naj se za Slovence v Avstriji briga Jugoslavija. (5) Slednja pa iz svojih vzrokov nikoli ni predložila problema pred mednarodne forume, na kar so Amerikanci vedno opozarjali.

Protesti Slovencev na Koroškem proti uzakonitvi okrnitve njihovih pravic so bili sicer številni, a v mednarodni javnosti jih nikdo, ki bi bil v stanju pomagati, ni hotel upoštevati. V aprilu 1977 so, na primer, Koroški Slovenci izročili spomenico Odboru organizacije Združenih narodov za odpravo vseh vrst rasne diskriminacije, ki je ravno takrat zasedal na Dunaju.

Izročitev spomenice ni šla gladko, ker so avstrijske oblasti skušale Slovence pri tem ovirati. Okoli 400 Slovencev je takrat priredilo demonstracijo z avtomobili okoli zimske palače na Dunaju, kjer je odbor zasedal, navzlic grožnji dunajskega župana Leopolda Gratzza, da bo policija zahtevala strogo upoštevanje vseh prometnih predpisov. O tem so zaskrbljeno poročali avstrijski listi in tudi ameriško poslaništvo. (6)

V kontrastu s tem odnosom do slovenske demonstracije pa policije ni nič motilo, ko je leta 1975 več sto nacistov prile-

zlo iz vseh lukenj, da se udeležijo pogreba hitlerjanskega terorista Otta Skorzenyja. Demokratska Avstrija je celo dovolila, da se na pogrebu čita poslednji pozdrav v Nurembergu obsojenega nacističnega admiralra Doenitza. (7)

Toda skrbi avstrijskih časopisov so bile čisto odveč, ker po pravilu, da vrana vrani ne izkljuje oči, odbor za odpravo rasne diskriminacije sprejema pritožbe le, če na to pristane država, proti kateri je pritožba naperjena (8) in Avstrija na kaj takega seveda ni pristala. Kljub temu pa poročila odbora od leta 1974 do 1982 omenjajo položaj Slovencev v Avstriji in zlasti protislovensko delovanje Heimatdiensta, (9) ki je v opreki z jasnimi določili državne pogodbe.

Slovenske spomenice v zapisnikih odbora niso obdržali, vendar jo je najbrže nekaj delegatov le prebralo, ker so pri sejah izpraševali, če se vsi prelepi avstrijski zakoni za zaščito manjšin tudi izvajajo.

Zadnjo besedo pri teh razpravah je imel avstrijski delegat, ki je trdil, da je v Avstriji vse v najlepšem redu, da pravzaprav Avstrija nima nobenih narodnostnih manjšin, temveč le jezikovne in verske manjšine, da se tudi v drugih državah opaža manjšanje števila pripadnikov manjšin zaradi asimilacije, in da potemtakem to, kar se godi v Avstriji, ni nič nenavadnega. (10)

Do leta 1979 je, na primer, ameriško zunanje ministrstvo poročalo v svoji brošuri o Avstriji, da živi tam 70.000 Slovencev, katerih pravice so »zajamčene z zakonodajo in dejansko upoštevanje.« (11) Leta 1981 pa je po obisku političnega svetnika ameriškega poslaništva pri nekem članu avstrijskega parlamenta (12) bilo število Slovencev, navajeno v novi izdaji te brošure, zmanjšano na borih 20.000. Tako je, vsaj na papirju, v enem letu izginilo kar 50.000 Slovencev.

Bralci naj samo pomislijo, kako bi ameriški in zahodnoevropski tisk kričal, če bi na tak način »izginilo« recimo 50.000 pripadnikov kakšne oporečniške skupine v Rusiji ali pa ravno toliko črncev v Južni Afriki.

Nedolgo po izročitvi spomenice odboru OZN na Dunaju so avstrofili v oddelku za humanitarne zadeve ameriškega zunanjega ministrstva smatrali za potrebno napisati spričevalo o avstrijskem spoštovanju človeških pravic, med katerimi je tudi pravica do narodnega obstoja in uporabe svojega jezika.

Poročilo, ki sicer priznava, da obstojajo sporne točke glede spoštovanja slovenskih pravic glasom državne pogodbe, prekipeva s hvalnicami o vzornem obnašanju nevtralne in zahodno usmerjene Avstrije

(dalje na str. 4)

Vesti iz Slovenije in SFRJ

Lani v Sloveniji in Jugoslaviji zabeležili rekordne pozdražitve

LJUBLJANA — Podatki, ki jih je objavil slovenski statistični zavod, kažejo, da so bile cene na drobno v Sloveniji lani za 79,3 odstotka višje kot leto dni poprej, v vsej Jugoslaviji pa so cene napredovale za 75,7 odstotka. Tako je bila lani inflacija v Sloveniji in Jugoslaviji na rekordni višini. V letu 1984 so se cene na drobno povečale v Sloveniji za 55,2 odstotka, v letu 1983 za 40,4, v 1982 za 29 in v 1981 za 45,1 odstotka. Približno toliko se je znašala inflacija v omenjenih letih tudi za vso Jugoslavijo.

Na vrhu lestvice podražitev so bile alkoholne pijače, in sicer kar za 131 odstotkov. Na drugem mestu pa je bila zelenjava, ki se je podražila za 129 odstotkov, za prav toliko so se podražili mesni izdelki. Sledili so tobaki izdelki (116%), električni gospodinjstvi stroji in obrtnost (111), meso (106), mleko in mlečni izdelki ter sadje (105), maščobe (101). Vsi ti so bili torej proti koncu 1985 najmanj dvakrat dražji kot v začetku leta.

Že v prvih tednih novega leta pa so bile zopet na vrsti razne podražitve. Tako so se cene bencina in dizelskega goriva povečale za okoli 15 odstotkov, za cigarete v malo-prodaji pa je treba odšteti povprečno 17 odstotkov več.

Vrednost dinarja

Lani so se v Jugoslaviji

močno podražile tudi tuje valute. Najbolj se je sicer podražil nizozemski gulden, in sicer za 88,4 odstotka v primerjavi z dinarjem. Sledila je zahodnonemška marka, ki se je podražila za 87,8 odstotka, avstrijski šiling (87,7%), francoski frank pa za 87,2%.

Zanimivo pri tej lestvici je ameriški dolar, ki se je podražil »le« za 46,8 odstotka. V zadnjih mesecih minulega leta je vrednost dolarja namreč močno padla v primerjavi z drugimi trdimi valutami. V letu 1984 se je dolar ZDA v primerjavi z dinarjem podražil za 48 odstotkov, v letu 1983 pa kar za 101,1 odstotka.

Izvoz SFRJ

Izvoz SFRJ v ZSSR je znašal 31 odstotkov vsega jugoslovanskega izvoza v prvih desetih mesecih lani, v letu 1984 za prvih 10 mesecev pa je bil 27,3 odstotka. Izvoz v razne zahodne države se je lani tudi zaostal v primerjavi z letom 1984 (upoštevajoč prvih 10 mesecev obbeh let). Tako je bil izvoz v Italijo za omenjeno obdobje lani 8,8 odstotka celotnega izvoza, v 1984 pa 9,2%. Izvoz v Zahodno Nemčijo je bil lani 8,5 odstotka celotnega izvoza, v 1984 pa 8,7.

Do napredka je prišlo le v trgovanju z ZDA. Lani je bil jugoslovanski izvoz v ZDA 4,3 odstotka celotnega izvoza, v 1984 pa je bil 4,2 odstotka.

Potreba po jasni in odločni besedi

(Nadaljevanje s str. 2)

Tudi stike z naprednimi in klerikalnimi kulturniki morate navezati, obstoječe pa poglobiti. Ti vam lahko odprejo vrata v vsemogoče njihove organizacije. Seveda, bodite previdni pri izbiri za vaše intimno sodelovanje...« itd.

Spominjam se, da sem slično pismo bral še pred vojno v Kranju, kjer se je pripravljala in izvedla stavka v kranjski tekstilni tovarni Jugočeska, kjer so potem s puškami oboroženi orožniki stavkarje razgnali. (Tisto stavko sedaj doma komunisti menda proslavljajo, ker so jo oni vodili in organizirali.)

Naj bo že tako ali tako. Opozorila so dovolj jasna, pa naj prihajajo odkoderkoli. Seveda bi bilo neumno sedaj videti za vsakim grmom bav-bav, toda previdnost je mati modrosti, kot pravi že star pregovor, in nič ne bo škodilo, če tudi mi posvetimo več pozornosti nakanam, ki jih režim gotovo med nami zasleduje. Samo naša budnost, tesna medsebojna povezava in trdna temeljna načela, na katerih smo gradili naše cerkve in domove in vse, kar smo v svobodni Kanadi dosegli, bodo porok nadaljnjega našega svobodnega izražanja in delovanja. Tega se morajo zavedati predvsem tisti, ki nas vodijo, ki kulturno in javno delajo, skrbje za organizacijsko življenje, zlasti pa vzgojitelji naše doraščajoče mladine. Ne gre se namreč zgolj za politično in ideološko emigracijo, temveč tudi za narodovo bodočnost in njegovo prebujenje iz rdeče mōre, ki duši svobodno slovensko misel, izmozgava njegovo delavno silo in ga skuša moralno degenerirati in pojugoslovaniti s priseljevanjem ljudi iz južnih krajev Jugoslavije v Slovenijo in z uvedbo nekakšnega »jugoslovanskega esperanta«. V tem je komunizem v Sloveniji ohranil svojo prvotno internacionalno obliko, s katero je pričel svojo revolucijo in po svoji zmagi takoj tudi uveljavljati te principe v najkrutejši obliki.

Zadnje čase sem prebral veliko stvari o naši slovenski problematiki, ki se zavijajo v dolge filozofske vozle, katerih menda še pisci sami ne razumejo in jih ne bodo razvozljali. Kar mi sedaj potrebujemo je jasna in odločna beseda, ki bo jasno in nazorno pokazala pot iz te dileme in z novo močjo osvetlila ideale, za katere je tisoče in tisoče vernih in narodno zavednih rodoljubov dalo svoja mlada življenja.

Za nas pa mora obveljati pravilo: Ohranite vero, svojo narodno zavest in vztrajati v boju za slovensko svobodo!

— Otmar Mauser
(Toronto, Kan.)

Strožja kontrola nad podporo delanezmogućim

Social Security administracija bo v nekaj tednih začela z uradnim postopkom za zmanjšanje števila prejemnikov podpor delanezmogućim osebam - Social Security Disability benefits. To leto nameravajo ukiniti podpore okrog 125.000 prejemnikom teh podpor. Poleg tega bo odslej tudi mnogo težje pridobiti upravičenost do teh podpor.

Ker je bilo zaradi te napovedi v ameriški javnosti precej razburjenja, je Kongres predpisal gotove direktive za preiskovanje upravičenosti do teh podpor, da zaščiti prizadete pred krivičnimi odločitvami. Doslej je imel vsak prizadeti možnost, da je v 10 dnevih dokazal svojo delanezmogućnost, po novih navodilih pa bo vsak imel več časa, da zbere dokaze o svoji delanezmogućnosti.

Najbolj značilna sprememba v novem postopku je, da bo morala nadzorna komisija dokazati, da se je prizadetemu

zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da bi mogel opravljati kakšno delo. Toda nadzorna komisija bo mogla ovreči tudi zdravniška izpričevanja, ki so posameznikom omogočila upravičenost do podpore delanezmogućim. Ni še jasno, pod kakšnimi kriteriji bodo o tem odločali.

Vsi prejemniki podpore za delanezmogućne v starosti pod 60 let morejo pričakovati, da bo njih slučaj ponovno pregledan že letos ali prihodnje leto. Vsi prizadeeti naj bodo zato pripravljeni, da dokažejo svojo upravičenost do podpore za delanezmogućne. Pametno je upoštevati sledeča navodila:

Če prejmete kakšno tozadevno pismo od Social Security administracije, smatrajte to za resno zadevo. Pazljivo preberite vsa vprašanja in dobro premislite, kakšen odgovor ali podatek boste napisali. Če potrebujete več časa za dokazni material, obvestite o odlogu vaš krajevni Social Security urad ali osebo, odkoder ste prejeli pismo. Pribeležite si čas oz. datum, kdaj ste poslali zahtevane podatke, urad kamor ste poslali ali osebo, posebno pa vse podatke, ki ste jih napisali na posamezna vprašanja.

Skrbno vodite dnevnik o stanju svoje bolezni in točno evidenco datumov, kdaj ste bili pri zdravniku. Navedite tudi vzroke, zakaj ste šli k zdravniku. Vodite tudi evidenco o dnevih ali času, kadar ste se posebno slabo počutili in zakaj; zapomnite si, če ste imeli reakcijo na predpisana zdravila. Če ste se bali in odklonili kakšno operacijo, si tudi zapomnite datum in navedite vzrok, zakaj se niste hoteli podvreči operaciji. Informirajte svojega zdravnika o vseh boleznih, ki vas tarejo, ker bodo tudi vašega zdravnika izpraševali o vašem zdravstvenem stanju.

Ne domišljate si, če ste delanezmogućni, da se bo Social

Avstrija informira

(Nadaljevanje s str. 3)

ter konča z izjavo, da še ni bilo nobenih preiskav glede odnosa Avstrije do spoštovanja človeških pravic, ker take preiskave še nikoli ni nikdo zahteval. (13)

Kot izgleda, v zunanjem ministrstvu niso čitali tiskanih izvlečkov svojega poslaništva na Dunaju ali pa poročil odbora OZN za odpravo vseh vrst rasne diskriminacije.

(Nadaljevanje prihodnji torek)

O prebivalstvu SFRJ in Slovenije

BEOGRAD — Zvezni zavod za statistiko je konec zadnjega leta objavil nekaj zanimivih podatkov o naravnem gibanju prebivalstva v Jugoslaviji in Sloveniji. Nekaj jih posredujemo.

Po računih statistikov je bilo konec leta 1985 v SFRJ 156.000 ljudi več kot istega časa leto prej. Naj bi torej bilo ob začetku 1986 vsega skupaj 23.212.000 prebivalcev SFRJ.

Slovenija je udeležena v Jugoslaviji z 8,3 odstotka vsega prebivalstva, kar je isto kot leto prej. Naravi prirastek v SFRJ nenehno pada in od 17,3 na tisoč prebivalcev v letu 1950 je ob koncu leta 1985 ocenjen na 6,8. Največji je bil na Kosovu (24,8), v Sloveniji pa le 4 (v 1984 pa komaj 3,8). Nižji pa je še v ožji Srbiji (3,3), na Hrvaškem (2,5) in v Vojvodini (0,6).

In kaj do konca stoletja? Če ne bo kakšnih vplivov, ki bi spremenili sedanje tokove, se bo v skupnem številu vseh prebivalcev SFRJ zmanjšala udeležba Slovenije na 7,8 odstotka od sedanjega 8,3 odstotka. Nazadovale v tem oziru bodo tudi ožja Srbija, Hrvaška in Vojvodina, torej sorazmerno najrazvitejši deli države.

Za novo vodstvo partije v Sloveniji

LJUBLJANA — Centralni komite Zveze komunistov Slovenije predlaga za novega predsednika CK ZKS Milana Kučana, za sekretarja predsedstva CK pa Miloša Prosenca. Kot možna kandidata predsedstva centralnega komiteja ZK Jugoslavije, ki bo izvoljen na letošnjem partijskem kongresu, pa slovenska partija predlaga Franca Šetince in Štefana Korošca.

Kot kaže, bo obdržal svoje mesto Dušan Šinigoj, predsednik slovenske vlade.

Securitu administracija z vami strinjala. Vlada sicer ve, da samo ena petina delanezmogućnih ljudi resnično prejema podpore, vendar sumi, da jih mnogo prejema neupravičeno. Četudi mora Social Security dokazati, da se vam je zdravstveno stanje izboljšalo, je še vedno breme na vas, da dokažete, da ste upravičeni do podpore za delanezmogućne.

Toda kljub eventualni odločitvi proti vam ne smete takoj vreči puške v koruzo - se pravi obupati. Proti odločitvi imate več možnosti za pritožbo. Najvažnejša sprememba po dosedanjem postopku je, da vam ne smejo ustaviti podpore, dokler vam vaše pritožbe niso trikrat zavrnjene. Toda more se pripetiti, če bo končna odločitev proti vam, bo Social Security administracija v gotovih slučajih mogoče zahtevala, da vrnete podpore, ki ste jih prejeli po prvi odločbi tvi.

Končni nasvet po zgornjih navodilih je, da vsi prizadeti skrbno pazijo, da bodo imeli dovolj dokazov o svoji delanezmogućnosti, kadar bodo o tem vprašani. Navedenih je le nekaj navodil, vsak pa sam najboljšo pozna svoj položaj.

MALI OGLASI

HOUSE FOR SALE

E. 67 St., off St. Clair Ave.
Call 391-5287.

(5-8)

Home for Sale To Settle Estate

Single home, 19617 Mohawk. Air cond. Carpeting & drapes. 3 bdrms. Open Sat. & Sun. 1 to 4. Call during those hours: 481-4710, or call anytime: 531-0375.

(x)

FOR RENT

4 room apt., up. Glass Ave.
Call evenings and weekends:
382-1161.

(x)

V NAJEM

dve veliki, lepi sobi. Vse vključeno. Kličite 486-1809.

(7-10)

Hiše barvamo zunaj in znotraj Tapeciramo (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 ali 729-1023

(x)

ANZLOVAR'S 20% SALE NOW IN PROGRESS! EVERYTHING REDUCED 20%

Special 50% off on Ladies and Childrens
Dresses, Skirts and Blouses.
Much More! Bigger Discounts!

Anzlovar's Dept. Store
6214 St. Clair 361-8042

Kanadska Domovina

Kaj je novega pri župniji Marije Pomagaj?

TORONTO, Ont. — Na Silvestrovo smo se od starega leta poslovili z večerno sv. mašo. Nato so dvorano zasedli mladi pod vodstvom Mladinskega kluba in ob godbi pričakali novega leta.

V nedeljo, 5. januarja, so Marijine družbenke s pomočjo svojih mamič postregle župljanom z zajtrkom in kosilom.

V nedeljo, 12. januarja, je bil župnijski zbor. Prišel se je z molitvijo in blagoslovom v cerkvi in nato nadaljeval v dvorani s pričetkom uvodne glasbe, sledile so recitacije, molitve ter pozdravni nagovor župnika Ivana Plazarja. Potem je navzoče pozdravil predsednik župnijskega sveta dr. France Habjan, katerega je sledil nastop dekleškega pevskega zbora »Mavrica«. Za tem je bil povabljen k besedi glavni govornik dr. Stane Bah, ki nam je v govoru nakazal, kakšna naj bi bila župnija po zamisli II. vatičanskega koncila. Temu je sledila pesem cerkvenega pevskega zbora. Po govoru g. župnika smo prešli na vprašanja in predloge.

Zraven starejših se je k debati oglašala tudi mladina, ki ni hotela samo vprašanj staviti, ampak izraziti tudi svoja mnenja o življenju v župniji. Z njihove strani so padle tudi pritožbe, na primer, zakaj se jih ni nič poučilo o medvojni zgodovini. Drugi so imeli spet druge predloge in pritožbe.

Vsekakor po tem, kar je župnijski svet slišal, bo imel dovolj gradiva in dela za poslovno dobo novega leta.

Misijonski krožek je 19. januarja pripravil za župljane zajtrk in kosilo s srečolovom.

Na prvem januarskem sestanku krožka je blagajnik podal poročilo za leto 1985. Celotni letni dohodek je znesel \$21,754.26. Izdatek (za tombolo) \$550.00. V misijone je bilo odposlano \$21,018.94. Na bančnem računu je ostalo še \$185.32.

Od dohodka misijonske nedelje smo mogli obdarovati 53 misijonarjev, vsakemu po \$200.00. Ostale bodo poizkušali doseči z izkupičkom zajtrka, ki je prinesel naslednje: Kuhinja \$1411.50, srečolov \$458.00 in darovi \$880.00. Skupaj: \$2,749.50.

Zahvalimo se vsem požrtvovalnim ženam in dekletom, ki so pomagale v kuhinji in pri strežbi, kot tudi vsem darovalcem in udeležencem.

J.K.

Jugoslovanska republika ljubosumno brani svoje dosežke

(Tako je novinar Henry Kamm naslovil članek, ki je bil objavljen v nedeljskem New York Timesu 8. decembra 1985 in sem ga za bralce A.D. prevedel. — O.M.)

Ljubljana, Jugoslavija - Ta država, ki vodi skupino 77 drugih narodov v zahtevi »za nov mednarodni gospodarski red« v imenu razvijajočih dežel, ima svoje probleme »z bogatim severom in siromašnim jugom«. Republikli Slovenija in Hrvaška sta razviti sever, in ljudje tam pravijo in čutijo, da jih bratje iz manj razvitega juga molzejo.

Zaradi ljubosumnosti med jugoslovanskimi republikami je primerjanje življenjskega standarda politični dinamit, zato obravnavajo le proračune. Stanislav Valant, izvršni podpredsednik Ljubljanske banke, je dejal, da je Slovenija 50 odstotkov nad jugoslovanskim povprečjem, Hrvaška pa 10 - 15 odstotkov. Slovenska produktivnost na osebi je šestkrat večja kot na Kosovu, v albanski manjšinski pokrajini na jugu.

Z 8 odstotki jugoslovanskega prebivalstva, Slovenija ustvarja 16 do 18 odstotkov celotnega jugoslovanskega proizvoda. Brezposelnost v Sloveniji znaša 1,4 odstotka, dočim je državno povprečje 13 odstotkov.

Slovenija je tudi republika, kjer ideje tekó najsvobodnejše in kjer je največ javnih debat.

»Morda je dobro dejstvo, da v Beogradu ne znajo brati

naših revij,« je dejal Miha Kovač, urednik *Mladine*, kritičnega mladinskega tednika. (Gre za isto revijo, ki je objavila članek, katerega smo ponatisnili na str. 3 današnje A.D. — Op. ur.) Slovenščina je se toliko razlikuje od srbohrvaščine — glavnega jezika — da so bralci omejeni zgolj na slovensko republiko, kjer živi 1,9 milijona od 23 milijonov državljanov.

Kovač, ki je star 25 let, in čigar oče je urednik *Borbe*, ortodoksnega državnega komunističnega časopisa, je nosil značko, na kateri je bila z močnimi črtami prekrižana številka 133. Številka 133 označuje člen iz ustave, pod katerim se lahko pride v težave zaradi izražanja večsmernih misli. Značka je delo partijske celice na ljubljanski univerzi, kar bi si drugje v Jugoslaviji sploh ne upali niti pomisliti.

Presenetljivo pa je, da na Hrvaškem vladajo najbolj konservativni komunistični elementi. To je ostanek čistke partijskih voditeljev iz l. 1971, ko je Tito dejal, da je hrvaški liberalizem dosegel nevarno stopnjo razdvajalnega nacionalizma.

Kakršnekoli razlike že obstajajo, Slovenija in Hrvaška se skupno borita za večjo avto-

(dalje na str. 6)

(osebna razmišljanja)

Naša demokracija — kako trdna?

TORONTO, Ont. - Večkrat mi pride na misel razgovor, ki sem ga imel s tovarniškim uradnikom ob času bivanja v Angliji, ki ni mogel razumeti, kako je pri nas moglo priti do revolucije, češ, kaj takega se pri nas (v Angliji) nikoli ne more zgoditi.

Rad bi ga danes vprašal, če je res to nemogoče, ko imajo revolucijo z IRA že več let in je ne morejo zatreti.

Prav tako se pri nas v Kanadi večkrat sliši, da je naša demokracija nepremagljiva. A ko človek opazuje, kako gotovi ljudje prelamljajo zakone, ter dobijo za to zelo malo ali nič kazni, kako težke kriminalce kmalu oprostijo, drugi pa za kak manjši prestopok dobe zelo hude kazni, se mi zdi, da je naš demokratični sistem že na zelo krhki podlagi.

V spomin mi prihaja oni znameniti Rochdale College na Bloor St., kjer naj bi se mladina sama vzgajala, brez profesorjev in brez vsakega nadzorstva starejših. Imel sem ga priliko opazovati od njegovega nastanka do končnega razpada. Dve dvajset nadstropni stavbi, v katerima se je na tisoče mladine iz ZDA in Kanade kvarilo. Sam sem videl več drobno tipkanih strani, kjer je vsak odstavek pomenil eno prijavljeno kriminalno dejanje, vendar policija ni imela moči, da jih preišče. Večkrat so bili hudi izgrede proti policiji, vendar se jih ta ni smela dotakniti. Tak je bil ukaz, menda iz same Ottawe, ki je dala stavbi postaviti.

Danes imamo podoben slučaj: Morgentalerjevo kliniko, kjer se dnevno protizakonito izvrši nič koliko splavov. V manj kot enem letu, od kar je bila klinika ponovno odprta, se je tu izvršilo čez 1600 splavov.

Zakaj je ravno ta klinika v Torontu tako važna? Mnenje izvedencev je: če Toronto pade in Morgentaler zmaga, bo zmagal na celi črti za celo Kanado in uveljavil svoje zahteve od leta 1968: odpraviti vse zakone za preprečitev mamil, pornografije, prostitucije in jemanja življenja iz usmiljenja (mercy killing).

Drugič: Ako politiki enkrat opazijo, da od ljudi ni odpora za njihovo sodelovanje z Morgentalerjem, bodo krščanski principi kmalu izginili iz javnega življenja in bomo predani na milost protikrščanskega sekularizma, ki bo zasedel vsa mesta v politiki, medicini, zakonodaji in vzgoji. (Tako Fr. Alphonse de Valk, C.S.B.)

Znano je, da je bilo od početka demonstracij proti splavu aretiranih več laikov, od katerih so nekateri bili opro-

Otmar Mauser:

BOŽJA PRIČUJOČNOST

V šepetu listja
prisotnost Tvojo čutim;
in obraz Tvoj
vidim v zvezdah, ki krase nebó,
ki kot baržun pokriva vso zemljó,
in v vsaki travni bilki
Tvojo Vsemogočnost, slutim.

Samo Ti veš
kako in kje se nehala bo moja pot...
Usoda vseh zemeljskih sirot,
ki težé po miru
in željni Tvojih so dobrot.

Štefan Štukelj:

HUDI ČASI V BELI KRAJINI

II. del

V začetku avgusta je prišel v vas italijanski oficir s stražo. Najprej je poklical mene. Pokazati sem mu moral osebno izkaznico in ko je videl moje rojstno leto, mi je rekel: »Si že opravil. Le pojdi. Nisem vedel, da imaš že toliko let.« Drugi so šli pa na zbirališče v Črnomelj, od tam pa v taborišča Rab, Gonars, Palmanova itd.

Ker je bila naša vas v kilometrskem pasu, ni smel nihče ven iz tega pasu. To je bilo obupno. Njive so bile pod vasjo. Treba je bilo iti na polje, treba je bilo preskrbeti klajo za govedo in svinje. Italijani so pa na vsakega streljali, če je bil ven iz tega pasu.

Ker sem bil v I. svetovni vojni z nekaj Furlani, sem za silo in s pomočjo slovarja lomil italijanščino. Sosedje so me prosili, kadar je kateri od njih moral na njive, da sem šel k oficirju in ga prosil, naj vojaške obvesti, da ne bodo streljali.

Dva oficirja sta bila res dobra. Eden je bil visokošolec iz Kalabrije tenente Gali. Skoro vsak dan se je oglasil pri meni in mi zažugal, da nas bo vse postrelil, če pade samo en strel iz vasi. Rekel sem mu, da je policijska ura ob 9. uri zvečer in potem ne sme biti nihče

ščeni, drugi pa še čakajo sodnijske razprave. Bolj pretresljivo je, da je bilo aretiranih tudi več duhovnikov. Koncem julija je bil aretiran Lawrence Abello S.J., 9. decembra sta bila aretirana Alphonse de Valk, C.S.B. in Edward Colleton, C.S.S.P. Malo pred njima so zaprli baptističnega duhovnika Fred Vaughana.

Ali ni to znak, da ustrahujejo in primorajo k molku duhovščino, čeprav se ti potegujejo za veljavni zakon in moralno stvar? Ako se pa ne vda, jih lahko doleti še kaj hujšega, če tirani pridejo na oblast. (Na primer, Sloveniji čez 80 pobitih med revolucijo).

Z vsakim takim dejanjem, kjer se nemoralno početje ščiti in pravica tepta, se je bati za

(dalje na str. 6)

zunaj. Zato tudi ne odgovarjam, kaj se dogaja ponoči. Če sem ga pa kaj prosil zase ali za vaščane, mi je rad ustregel.

Naša vas je bila kakor sem že omenil tik pod železniško progo. Italijani so pa iz svojih bunkerjev, ki so jih imeli ob progi, skoro vsako noč streljali na hiše pod progo in to brez vsakega vzroka. V naši vasi se niso držali partizani in nikdar ni padel strel iz vasi proti progi. Vsak njihov strel pa, ki je padel na streho hiše, nam je razbil opeko. Vedno smo imeli delo s popraviljanjem strehe.

Novembra 1942. leta sem moral pa na vrh strehe, ker so bili vrhni žlebaki razbiti. Te je bilo treba nadomestiti z drugimi. Postavil sem tri lestve, da sem prišel do vrha. Ko sem lezel po tretji proti vrhu, se mi je ta zmaknila. Zletel sem po strehi in padel kakih 12 m daleč na vozno pot. Bil sem v nezavesti. Kri mi je tekla iz ušes, nosu in ust. Rebra na desni strani sem imel polomljena in ključnica je bila tudi natrta.

Po štirih urah sem se prebudil in videl zdravnika dr. Sobarja, ki so ga bili poklicali, in kaplana Metoda Kranjca, ki me je spovedal in mazilil s sv. oljem. Potem sem pa padel spet v nezavest. Po dveh tednih sem prvič vstal iz postelje. Po šestih tednih mi je žena odstranila povoje, s katerimi sem bil povezan čez rebra. Počasi se mi je vračalo zdravje in na spomlad sem bil spet sposoben za delo. Res moram biti Bogu hvaležen, da si pri padcu nisem zlomil roke ali noge. V Beli krajini ni bilo nobene bolnice. V Novo mesto pa niso pustili nikogar, ker so bili tam Italijani.

(sledi prihodnji torek)

KOLEDAR PRIREDITEV

V »Koledar« pridejo prireditve društev in drugih organizacij, ki objavljajo v »Imeriku društev« vsak mesec. Vključene so tudi prireditve, ki so v uredniškem mnenju koristne za našo skupnost.

FEBRUAR

1. — St. Clair lovsko društvo priredi 56. letno lovsko večerjo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Al Novak orkester.

1. — Fara Sv. Vida priredi večerjo, kulturni program in ples v farni dvorani. Pel bo Korotan, za ples bo igral Jeff Pecon orkester.

8. — Dramatsko društvo Lili-ja priredi pustno zabavo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek ob 7. zv. Igrajo Veseli Slovenci.

16. — Klub slov. upokojencev v Euclidu priredi večerjo in ples ob 25-letnici kluba v SDD na Recher Ave. Začetek ob 3.30 pop. Igral bo Vadjalov orkester.

22. — U.S.S. priredi 8. zimski koncert godbe na pihala v SDD na Recher Ave. Začetek ob 7. zv. Igra Joey Tomsick orkester.

23. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.

MAREC

2. — Fara Marije Vnebovzete priredi Srnjakovo kosilo v korist Slovenskemu domu za ostarele v Slov. domu na Holmes Ave. Serviranje od 3. do 5. pop.

2. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi kosilo v farni dvorani, od 11.30 do 1. pop.

8. — Primorski klub priredi Primorski večer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

9. — DNIJ pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk v cerkveni dvorani. Serviranje od 8. zj. to 1. pop.

15. — Klub slov. upokojencev na Waterloo priredi večerjo in ples v SDD. Serviranje večerje od 5.30 do 7.30 zv. Igra Fred Kuhar orkester.

APRIL

5. — Tabor, DSPB Cleveland prireja svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

26. — Pevski zbor Korotan priredi pomladanski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Alpski sekstet.

MAJ

10. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

18. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi materinsko proslavo v Parku Triglava.

25. — Društvo SPB Cleveland priredi slovenski spominski dan žrtve med okupacijo in revolucijo, s sv. mašo ob 11.30 pri Lurški votlini na Chardon Rd.

JUNIJ

1. — Otvoritev Slovenske pristave za leto 1986.

15. — Tabor, DSPB Cleveland poda spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave za vse slovenske domobrance in vse žrtve komunistične revolucije ter obhaja 40-letnico umora gen. Leona Rupnika.

15. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi prvi piknik. Začetek ob 11. s sv. mašo pri kapeli v Parku Triglava.

JULIJ

27. — MZA krožek v Milwaukee priredi Misijonski piknik s sv. mašo ob 11. Kosilo, igre in srečolov.

AVGUST

10. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik. Sv. maša ob 11., sledita kosilo in ples. Igra Amonov orkester.

28. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgatev. Kosilo opoldne, sledi veselica.

SEPTEMBER

13. — Fantje na vasi priredijo koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Po koncertu ples. Igra Alpski sekstet.

21. — Društvo SPD Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

21. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

OKTOBER

18. — Tabor, DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

26. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

8. — Belokranjski klub priredi martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra orkester Veseli Slovenci.

15. — Štajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

Jugoslavija brani...

(Nadaljevanje s str. 5)

nomijo. Trenutno je sporno vprašanje zakon, s katerim bi se prisililo podjetja, da prislužno trdo tujo valuto izročijo državi banki. Jugoslovanska vlada je s tem zakonom prišla na dan pod pritiskom mednarodnega denarnega fonda, toda Hrvaška in Slovenija sta v prvem delu tega leta prepredili uzakonitev tega zakona.

Z dvajsetimi milijardami tuje dolga, si Jugoslavija komaj sme dovoliti prezreti ta pritisk mednarodnih finančnih ustanov. Za obe imenovani republiki pa je nadzorstvo nad prislužno trdo tujo valuto predpogoj za nadaljnje uspehe, ne samo zanj, temveč za vso Jugoslavijo. Saj Slovenija in Hrvaška skupno doprinašata 70 odstotkov vsega državnega dohodka deviz.

Od tega prislužka gre 60 odstotkov v državni proračun, iz katerega se podpira manj razviti jug.

»Mi ne moremo nositi breme podpiranja drugih republik,« je dejal Valant. »Naše gospodarstvo postaja izčrpano in trpimo zaradi nezadostne modernizacije.«

Slovenski intelektualci pripisujejo izreden položaj Slovenije zgodovinskim in kulturnim činiteljem. Med tem ko je bil del Jugoslavije pod turškim imperijem, je severnim dežlam vladala Avstro-ogrska do l. 1918. Severni Jugoslovani so rimskokatoliki, ne srbski pravoslavci ali muslimani. Ljubljana je bila zgrajena od istih arhitektov, ki so sloveli skozi stoletja s svojimi deli na Dunaju, Pragi in Budimpešti.

Razdvajalne težnje, ki so se zbudile zaradi slovenske svojiskosti, pa nimajo velike veljave. Toda Slovenci in Hrvati odločno zagovarjajo jugoslovansko verzijo državnih pravic pri beograjski vladi, kot najboljšo pot garantirane bodočnosti Jugoslavije.

»Razdeljeni bomo obstali, združeni bomo propadli,« je dejal neki ljubljanski intelektualec.

Zanimive ugotovitve, mar ne?

— O.M.

Naša demokracija...

(Nadaljevanje s str. 5)

naše demokratske svoboščine.

Mislim, da je bil George Washington tisti, ki je dejal: Cena, ki jo za ohranitev svobode moramo plačati, je vedna čuječnost.

Ali smo mi dovolj pozorni in čuječi, da vse napačne moralne pojme in ideologije sproti zavračamo, ter hočemo ohraniti pravo svobodo na krščanski podlagi?

J.K.

ISKRICE

Zdi se, da je samo v nasmehu tiso, čemur pravijo lepota obraza: če nasmehe ožari lice s prelestjo, je obraz čudovit, če ga ne spremeni, je običajen, če ga pokvari, je grd.

L. Tolstoj

Na vožnji od Maribora do Ljubljane

(Ta članek je bil objavljen v goriškem Katoliškem glasu in ga je napisal dopisnik tega lista. Ur.)

V Mariboru je bilo. Vsedli smo se v avtobus in ko takole čakamo, da bo odpeljal proti Ljubljani, pride končno še šofer in v knjižni srbsčini vpraša: »Da nije netko bez karte! Još jednom pitam: da nije netko ušao bez karte?!«

Tišina.

Iz pod črnih obrvi je še enkrat srepo pogledal po avtobusu, nazadnje pa se je le spomnil, da je šofer, se vsedel za volan in odpeljal.

Bila je noč; rodna zemlja je bežala mimo. Tudi v temi zaslutiš vse tiste holme ob cesti, vse tiste gorice, ki že stoletja dolgo Štajercem dajejo zlahkno kapljico. Za vsako hišo ob cesti veš, za vsako drevo.

V Slovenski Bistrici pride v avtobus kontrolor voznih listkov. Neverjetno, toda neka »urejena gospa« je bila brez vozovnice. Kontrolor se pripravlja, da bo opravil »uradni postopek«, tj. zaračunal bo potniki kazni — desetkratno ceno vozovnice. Potnica pa povsem mirno sedi na svojem sedežu in niti ne trene. To zmede celo uradnega moža, da za zip zastane in pogleda pregrešno potnico. Ona nič! Mirno gleda nekam predse.

Nato kontrolor zahteva plačilo »kazni«. Ženska, še vedno čisto mirno, začne svojo pripoved, ki je bila dovolj glasna, da jo je lahko slišal ves avtobus:

»Spoštovani tovariši,« začne, »pred vojno sem živel v Prekmurju pod Madžari. Nismo smeli govoriti slovensko. Potem so nam po vojni rekli, da smo zdaj svobodni, da je slovenski narod enakopraven v jugoslovanski državi. Zdaj ne bi govorila, kako je bilo v resnici. In danes me je tale šofer vprašal, če imam vozni listek, v tujem, neslovenskem jeziku. Ker hočem, da v Sloveniji z menoj ljudje, ki opravljajo javno službo, govorijo slovensko, se mi ni zdelo šoferju vredno niti odgovoriti, kaj šele da bi reagirala na njegova neslovenska vprašanja.«

Gospa je umolnila in obnemel je tudi kontrolor. Nato se je tiho obrnil. Primer je bil »uradno zaključen«.

Tedaj pa se oglasi šofer in še nekaj potnikov-Neslovencev. (Takih potnikov-priseljencev iz bratskih republik je tudi sicer vedno vsaj polovica na vsakem potovanju). Šofer začne ob pritrdjevanju svojih rojakov poučevati kontrolorja in vse potnike, da je vprašal,

če kdo nima karte v uradnem jugoslovanskem jeziku, ki ga tako ali tako vsi razumejo!

Komaj nam je proti koncu dogajanja uspelo, že čisto razjarjenega šoferja in njegove somišljenike prepričati, da je v Sloveniji lahko uradni jezik samo slovenščina, v delu Prekmurja in na Slovenski obali pa slovenščina in madžarščina oziroma italijanščina, ker tam pač živijo tudi ljudje madžarske oziroma italijanske narodnosti. Nikakor pa ne more biti v Sloveniji, v nobenem oziru srbski jezik »uradni«. Taka je pač slovenska ustava, to niso le naše želje. Žal je tako, da je tisto, kar piše v ustavi, le želja, resničnost pa je veliko bolj podobna tistemu, kar je povedal šofer.

Saj ni kriv šofer! Kriva so podjetja, ki v javnih službah zaposlujejo ljudi, ki ne le da ne znajo slovensko, marveč so prepričani, da bodo Slovence že končno prevzgojili v neke srbske Jugoslovane.

Tako se vozimo proti Ljubljani. Minevajo kilometri. Z vsakim kilometrom pa z vsakim dnem mineva Slovence tudi potrpljenje. Ljudje počasi izgubljajo živce. In kaj se bo zgodilo, ko jih bodo dokončno izgubili?

Računalnike IBM PC prodajajo v Sloveniji

LJUBLJANA — Pri Intertradu, generalnemu zastopniku ameriške družbe IBM v Jugoslaviji, je že nekaj časa mogoče kupiti računalnik PC (Personal Computer). Sicer je na razpolago več vrst IBM-vih računalnikov, poroča Delo 13. januarja. Poročilo nadaljuje:

»V prihodnje, zaenkrat še ni tako, bodo nekatere zunanje enote računalnika domačega porekla — tipkovnico naj bi delala TIPRO, organizacija v ustanavljanju, tiskalnik naj bi prišel iz zagrebškega TRS, monitorje pa naj bi — zadeva je zaenkrat šele na začetku — proizvajalo Gorenje.«

Prodanih je bilo IBM PC računalnikov okoli 200, nekatere jih lahko kupijo za dinarje, druge pa le za dolarje.

»V Intertradu so pripravili tudi že nekaj programov — za finančno knjigovodstvo in urejevanje teksta, program za projektiranje v gradbeništvu je v končni fazi, druge pa še izdelujejo,« poroča Delo.

Oglašujte v
Ameriški Domovini!

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
1053 E. 62. cesta 431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —

Anton M. Lavriša

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Povzeto iz *Naših razgledov*
Napisal **Pavle Zidar**

— KRIVALUČ —

Vasice ob Krki. Strehe hiš še vedno krite s snopjem pšenice, in iz dimnikov se cedi dim kakor iz velikega vimena mleko v golido. Sredi vasic pa počasno leze ogledalo reke Krke in jih obseva. Krka je kakor vse reke sveta, nekakšen nož s topo ojstrino. Dolenjsko reže na dva velika dela, eden na desnem, drugi na levem bregu.

Samo tod še živi duh usmiljenja. Morda bi se komu zdelo, da je spomin teh krajev opešal; pa ni. V njem žive številne nadrobnosti.

Ena teh je Krivaluč.

Kdo neki je to? To je... če že pišemo z veliko, zagotovo ime.

A ime koga?

In zdaj se prične zgodba človeka, ki nosi to ime.

Predno je možak zdrsnil v to ime, je bil še kar slaven partizan. Znal je sukati svoje orožje in se boriti za pravičnejšo stvar. Petinštiridesetega pa je bila stvar priborjena in Jože Ajdič, kakor se je uradno pisal, je mežikal od sreče kakor mlada, rosna travica v vetru.

Ponosno se je vrnil pod domači krov, pokrit s pšenično slamo, k še živima staršema, a mu je zemlja začela smrdeti. Na sestankih so takšnim, kot je bil on, predanim in našim, obetali traktorje in globoko oranje, oranje do samega pekla. Obetali so jim seme pšenice, visoko in vitko kot smreke. Samo... Treba bi bilo za takšno sorto pšenice v zadrugo. Združiti torej te flike zemlje v prostranstva.

Jožek je verjel tem besedam ter pregovoril še mater in očeta, da sta jim začela. Kot prva na vasi sta podpisala podpisnico za vstop v zadrugo. Za zgled vsem. In iz dveh hektarčkov se je rodil v območju Krke prvi kolhozec, z imenom »Leto zmage«. Jožek je postal njegov prvi direktor, mama in

oče pa zadrugnika, ki sta prvega za to prejela plačo. Za zgled vsem. Toda kljub zgledu ni nihče od bližnjih ter daljnjih sosedov pristopil k novemu zemljiškemu prostranstvu, kjer naj bi pognala smrekovita pšenica, pšenica s klasi kot koruzni storži.

Zadruga »Leto zmage« je imela dva pujska, pet kokoši, petelina, rebrasto kravo, kakor skup zloženo iz suhih vej, mačko ter psa 'ringa'. Pa tudi najvažnejše, kar mora imeti vsaka zadruga: telefon. Treba ga je bilo ročno vrteti. Vanj si lahko tulil, kolikor si hotel, slišal si le sebe, nikogar drugega. Le sem in tja je kdaj pa kdaj na drugi strani škrtnil kakšen glasek, pol beseda, a največ do pol stavka.

»Leto zmage« je kljubovalo reakciji pet let, med tem pa sta, kakor ste že lahko zaslutili, umrla Jožkova starša; od žalosti; eden za drugim sta shlapela k Bogu.

Jožek je naenkrat ostal sam. Kot direktor ni smel delati — pa tudi hotel ni. Po kravico so prišli iz Naproze in jo odkupili za vsotico, za katero si je potem Jožek kupil petnajst škatlic 'ibar' cigaret. Pujska je dal zaklati zase, kokoške si je pokuhal v obari, le muca in Ringo sta mu še ostala.

To je bilo leta 1951.

Prav tega leta pa je dobil z okraja pismo, da je zadruga »Leto zmage« ukinjena. Ni razumel zakaj. Stopil je peš na okraj. Velika stavba se je bleščala v soncu. V nji pa so neutrudno tipkali. (Ko da bi regljale kje daleč brzostrelke.) Sprejel ga je lepo oblečen tovariš, kateremu je Jožek pokazal pismo o razpustitvi zadruge, v kateri je bil on direktor.

»In kaj bi rad?« ga je vprašal lepo oblečeni, ko je preletel list papirja, ki ga je on sam napisal.

Jožek je vzdihnil: »Ali nismo rekli globoko oranje, združevanje...?«

Lepo oblečeni ga je pošpikal z ostrim pogledom, rekoč, da s takim govorjenjem meče — Jožek seveda — krivo luč na borbo in njene cilje.

In to bi bil v glavnem res pogovor na okraju v zvezi z razpuščeno zadrugo »Leto zmage«.

Jožek si je v bližnji krčmi do obupa natreskal in zapešatil v dolensko polnoč pijan kot mavra. Lahna, valujoča mesečina ga je ogrinjala s svojim zlatim pluvialom, ko da je župnik, ki blagoslavlja z najsvetejšim svojo verno ljudstvo.

Noč je dehtela po zemlji do broti. Prišlo mu je na pamet, da je tako dišala njegova mama, ko je bila še živa. Kar sesedal se je od presenečenja na hlode ob cesti, ki vodi v vas Znojile.

Zdaj mu je bilo šele, da doume, zakaj projekt na Dolenjskem ni uspel. Saj to bi pomenilo pravzaprav združevanje nešteto mater v eno, kar za slovenske pojme ni mogoče. Zemlja je čustvo, globoko in ljubeče, in ne mrtva stvar, ki oživi le enkrat na leto: spomladi.

Prvikrat se je Jožku zgodilo, da je začel ločevati fraze od pravih besed.

Šele to noč, in pijan kot mavra. A žal prepozno!

Doma je potem spal dva dni na pometenem skednju — četrtega dne pa je spet prejel pismo z okraja, v katerem je bila razrešnica od direktorske dolžnosti, zraven pa priloženo novo imenovanje — imenovanje za službo »čistilnega tehnika«.

Bil je torej od vsega tega osuplo srečen. Torej le niso pozabili nanj.

Poslej bo tehnik. Brez šol sicer. No, pisati je znal in tudi brati, toda vzpon v srednjo izobrazbo z maturo so mu očitno podarili za velike zasluge med časom revolucije.

Spet jo je mahnil peš na okraj in gredeč srečal tega pa onega; vsak ga je vprašal, kaj neki bo počel zdaj, ko ni več zadruga.

Kaj, kaj zdaj? se je čudil. Čudil tudi temu, odkod ljudje vedo, da ni več direktor.

A ko so mu ljudje povedali, kar je sam v krčmi tistega večera pravil, ko so ga odstavili na okraju z besedo »kriva luč«, je spoznal še eno svojo slabo lastnost, lastnost črnih lukenj v spominu. Vseeno pa je vsem pojasnjeval — in tudi pokazal črno na belem — da je postal medtem tehnik. Čistilni.

Ljudem je obraz kar zvilo, da je Krivaluč postal nekaj tako izjemnega.

V tem času ni bilo ob Krki nikogar več, ki ga ne bi imenoval Krivaluč. Kakor grom je šlo po vaseh, da je Krivaluč.

Da je zdaj postal čistilni tehnik, jim ni hotelo v glavo. Mnogi so ostrmeli in prisluhnili svetlobi dneva kakor prazni školjki, če morda v nji ne šumi ocean.

Pa ni nič zašumelo. Iz svetlobe dneva je prihajalo pritrjevanje, da je Jožek Ajdič-Krivaluč res postal čistilni tehnik.

Na okraju, kamor je prišel še za dopoldneva, pa so mu brž pojasnili, da imenovanje ne pomeni pisarne s tajnico, ki bo delala mesto njega, marveč, da se pod tem imenom skriva navaden »reufenkirer« ali dimnikarski mojster.

Jožek-Krivaluč ni mogel verjeti, da je lahko čistilni tehnik dimnikar.

Potreboval je spet krčmo in še eno lepo dolensko noč z mesečino, da je to razumel, pa še to, da so besede okrogle kot žoga, in, da z njimi nima sreče v življenju.

Čistilni tehnik... čistilni tehnik... čistilni tehnik, si je govoril vso noč do doma in še proti jutru ga je ta fraza popolnoma prevzela in prepojila s sabo kot naftalin.

Ko sva se srečala tam v osemdesetih letih, je bil že starček, suh kot trlica, oblečen v navadno obleko, ki pa je bila vsa poflekana od sajastih madežev. Pa tudi obraz je imel črn, sajast.

Bilo je v krčmi, kjer sem srebal kavo. Približal se mi je, skoraj pridršal kot mačka — »z dovoljenjem« se mi je predstavil. In potem je sledilo čutno, a sočno ime: Krivaluč.

Takoj me je prešinilo, da sem pravzaprav v Jurčičevem rezervatu, v svetu desetih bratov, krjavljev, čudakov, modrecev in bedakov.

»Ali vas smem prositi za cigareto?« je dodal takoj po predstavitvi.

»Seveda smete,« sem rekel in odprl cigaretnico z belimi čekani.

Pri priči je zaslutil, da se mu čudim, ker je črn.

Ko si je privezoval dušo z nekaj dimi, je olajšujoče dodal: »Veste, da se mi ni preveč čuditi, jaz sem krajevni čistilni tehnik.«

Pokimal sem mu, da ga zdaj pač razumem, zakaj je črn.

»Ali se vam ne zdi,« je rekel čez hip, »da generacija dobrih ljudi umira?«

»Kako to mislite?« sem ga vprašal.

»Recimo midva,« je odvrnil. »Po najino smrti bo ostala na svetu sama sebičnost.«

Tako pa ne bo« sem odgovarjal smeje se mu. »Sebičnost in dobrota sta kakor goba, eden je bet, drugi pa klobuk, oboje pa je užitno in moramo jesti.«

Pokimal mi je in odvrnil, da sem filozof, utrnil do polovičke pokajeno cigareto in spravil čik v naprsni žep površnika.

»Ali mi plačate dva deci?« je izrabil priložnost.

Kot iz puške naročim. »Dva deci temu gospodu tukaj.«

Gostilničarka se mi pomilovalno nasmehne. Ali šele čez kake tri ure sem razumel njen poklon. Krivaluč sem namreč plačal kar desetkrat po dva deci. In da ne bi zapravljaj denarja kar tako, mi je vmes, kot za nekakšen humor pripovedoval svojo čudno zgodbo od direktorja zadruge dalje do čistilnega tehnika.

Bila je ganljivo smešna, a bolj ganljiva kot smešna.

»Pa ne nese obrt?« sem ga vprašal, ko so se mu že svetile oči od blaženosti.

»Nikakor,« je zasekal, »ljudje imajo raje saje kot mene, pa vam ne bi vedel povedati, zakaj. Sem in tja se me... kdo usmili. Zato pa vam rečem, da generacija dobrih ljudi umira.«

Bil je Krivaluč vse bolj mikaven in bilo mi ga je žal, a moral sem na pot.

Krivaluč me je pospremil do avta in se vijugal kot v vodi dolga zelena alga. Voščil sem mu srečo — in tudi on meni — in sem se odpeljal.

Šele čez pet let sem se vrnil na kraj srečanja s Krivalučjo. Bil je isti sank in pocinkanega pleha, le gostilničarka je bila debelejša, kakor kaka vilen-dorfska Veneta, vsa v upočasnjenih gibih, toda bistrega giba, vida, sluha in spomina. Ni bilo treba dolgo čakati, ko se me je živo spomnila. To mi je povedal njen nasmešek, ki se ji je cedil prek ustnic kot prosojen film.

Jasno, da nisem mogel v sebi zatajiti, da se ne spominjam več Kriveluči. Že zavolja imena ne. Biti Krivaluč je nekaj posebnega kjerkoli, ne la za Dolenjsko.

Ko sem plačal zapitek, pa sem gostilničarko le vprašal, kje neki se mudi Krivaluč, če se sploh še, njihov čistilni tehnik.

Izbruhnili je v smeh. »A, Krivaluč? Veste, da vas ne bo razveselilo, kar vam bom povedala. Prav tisto zimo...«

(Dalje na str. 8)

UP TO DATE: **JOSEF'S**
Elegance
New Look's 85

We Listen

5235 Wilson Mills Road
Richmond Hts. Ohio 44143
461-8544 461-8545

“SLOVENIA RADIO PROGRAM”

HEARD COAST TO COAST
6 to 7 on Saturday evening E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119

ANDREJ KOBAL

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

(nadaljevanje)

Ko tujec s takimi vtisi pride v Washington, ne more verjeti svojim očem, kako se oblačijo in v kakšnih avtih se vozijo. Sociologi so statistično dognali, da črnici potrošijo trikrat toliko na obleki kot pa beli ljudje.

Avtomobila izdelka Cadillac in Lincoln, ki sta najbolj luksuzna, se prodajata v večjem številu črncem kot pa belim, ki bi si mogoče lahko privoščili dražje, pa se zadovoljijo s skromnejšimi. Imam prijatelja, ki je v preteklosti imel Cadillac in bi ga danes lažje premogel kot kdaj poprej. »Cadillac je za črne,« mi je odgovoril na neko opazko.

Omeniti moram primer pakistanskega ministra za prosveto Doho, ki je bil gost zvezne vlade, obenem pa moj gost tri dni leta 1967. V limuzini njegovega poslanstva sva se vozila po mestu in okolici. Z dnji dan najine družine sem ga sredi popoldneva vprašal, kaj bi še rad videl, da mu razkažem. Odgovor me ni preštel:

»Videl sem prekrasne vladne palače, parke in spomenike,« je rekel, »toda jaz sem demokrat, rad bi videl tudi vašo senčno stran, kako živijo vaši zamorski sužnji. Ali bi me mogli popeljati na njih dom, da bi videl, kako živijo?«

Nobenega zamorskega doma nisem dovolj poznal za tak ogled. Zato sem se obrnil k šoferju, ki naju je vozil, če bi on mogel kaj priporočiti. »Kar na svoj dom bom popeljal,« je odvrnil v narečju z juga.

Oblečen je bil kot poslaniški šofer, a v odgovoru se je videlo, da je preprost, najbrž nepismen delavec. Doha je bil vesel; gotovo je mislil, da bo videl kakšen siromašen stan ali kolibo. V njegovi domovini so šoferji tedaj zaslužili po 15 dolarjev na mesec.

Šofer je pripeljal na ulico Upshur v delu mesta, ki je bil pred desetletjem izključno za bele, tedaj pa brez izjeme za črne. Iz dvonadstropnih hiš iz barvane opeke so se vsi odselili, kakor hitro so se začeli priseljevati zamorci.

Po nekaj marmornatih stopnicah smo prišli v hišo, v pred-sobo, odtod v družinsko sobo, nato v jedilnico in kuhinjo ob strani; zadaj je bila veranda. V višjem nadstropju so bile tri spalne in ena skupna soba z verando.

Vse pohištvo je bilo sicer razkošno, a skrajno neokusno, z bleščečimi ogledali in umetnim cvetjem na vseh straneh. Skupni sobi v obeh nad-

stropjih sta bili opremljeni s televizijskimi aparati, kuhinja pa z moderno vdelanimi predali za peč, pranje posode, odpravo odmetkov in raznimi drugimi električnimi napravami.

Minister Doha si je dal vse opisati. Ko smo se usedli, je šoferjeva žena prinesla srebrno opremo za čaj. Iz pritličnega stanovanja je poklicala šoferjevo sestro, ki je tam stanovala in delala kot šivilja. Tipična zamorska družina, zgovorna, vesela in brezbrizna, če je gost visok gospod ali navaden delavec kot oni sami.

Minister Doha ni mogel verjeti svojim očem. Lišp po sobah in moderno pohištvo, ki bi zahodnjaka mogoče bodlo v oči, je njemu kot Azijcu ugajalo kot višek razkošja. Dva televizijska aparata v hiši, ko v njegovi državi ta novost še ni bila uvedena! Moderna kuhinja, kakršne bi si on doma ne mogel privoščiti.

Z vzkliki se je obračal k meni, ko sva stala na verandi vrhnjega nadstropja:

»Kaj bi beli ljudje mogli reči proti tem črnopoltim, ki živijo kot gospoda,« je rekel. »Zakaj se upirajo njih selitvi v belopoltno četrti mesta?«

»Zato!« sem pokazal na dvorišče pod verando. Kupi odmetkov, praznih buteljk, konzerv, papirja, raztrganih cunj in drugih smeti so pokrivali ves nekdanji vrt od ograje do pregraje.

»Tako onesnaženje soseščine boste videli povsod. Z notranjščino doma, okraši in oblačili se pokažejo, da so moderni, dom pa pustijo, da propada, če je njih last ali pa ga imajo v najemu.«

O tem sem ministra še bolj prepričal, ko sva v zahvalo šoferjevi družini odšla, ter sem ga vodil po ulici Upshur. Isti zidani domovi v vrsti, zgrajeni na nižji srednji sloj uradništva, zdaj pa zasedeni od zamorskih uradnikov in delavcev. Tratica pred nobeno hišo ni bila pokršena, okrasno grmičevje, če je sploh še stalo, je bilo polomljeno in tla pred vsakim domom pokrita s smetmi in odpadki.

»To je glavni vzrok, da jih belci nočejo za sosede.« In tudi zato sem domove v Washingtonu zelo pogosto menjal. Imel sem vsega pet hiš v zelo lepah delih mesta. V dveh primerih sem prodal zaradi službene premestitve po svetu, a največ zaradi pretečega vseljevanja zamorcev.

Sprav so zemljiški agenti uspevali pod raznimi pretežami, da hiš niso prodajali ali

dajali v najem zamorcem. Vmes so posegla sodišča in na podlagi državlanske enakopravnosti omogočila priseljevanje črnih.

Kakor hitro se je v soseščini naselil en črnc, so mu sledili drugi, belopoltniki pa so za vsako ceno hiteli prodajati, kajti vrednost posestev je s tem menjavanjem padala. Ko so poslopja zaradi popravil propadala, se kupec sploh ni več dobil.

Proti koncu šestdesetih let je samo še en del v severnem zahodu Washingtona ostal pretežno »beli«; to so četrti po imenu Chevy Chase, Cleveland Park in American University Park. V teh letih sem imel in prodal omenjene hiše.

Največji dom sem kupil šele leta 1960 in to v osrčju severozahoda, na vrhu gozdnatega grička, kjer je stala poleg moje le ena hiša, skrita za mogočnimi hrasti. Do vrha holma s ceste sem dal zgraditi posebno vozno pot in vse domovanje uredil z namenom, da bom tam stalno živel z družino.

Lep dom, v gozdni tišini, polni ptic kot so: oponaševalec (*mocking bird*, nekaj ameriški slavček), rdeči kardinal, kosi in škrljančki. Zidano hišo s kolonialnim vhomom sem dal precej predelati, podzemeljski prostor v igrišče in stanovanje za morebitno služkinjo; dodal sem knjižnico in spalno sobo v pritličju. Na vrhu so bile štiri spalnice s kopalnimi kadmami in prhami.

Vrt sem posadil z vsakovrstnim cvetjem in grmičjem, ob grivah pa postavil stene iz kamenja. Marsičesa sem se lotil in dokončal sam. Za večja dela sem najel stavbenika, često pa le pomagača.

Omeniti moram enega. Petdesetleten krepak zamorec je prihajal po dva dni na teden. Nekoč je popravljaval kamnito steno ob grivi, katero je razpralo prehudo deževje. Dela ni dokončal. »Jeff,« (Jefferson) sem mu rekel. »Pridi še jutri, da boš delo dokončal.«

»Massa« (master), se je opravičeval, »jutri pa ne morem.« Zaposlovali so ga tudi sosedje. »Če imaš delo drugje, mi povej. Poklical jih bom, tako da boš delo najprej dovršil pri meni.« Vedel sem tudi, da ima ženo v bolnišnici, da je zato nujno potreboval vsak dolar.

Obotavljal se je, potem pa je povedal. Nobenega drugega dela ni imel in bi ga tisti teden tudi ne maral. »Vidite, pri vas sem ta teden delal dva dni. Če bi delal še kakšen dan pri vas ali drugod in bi se to izvedelo, bi izgubil podporo za brezposelnost.«

Torej, čeprav je bil Jeff priden delavec, posebno kadar sem bil prisoten, in dasi bi lahko dobro zaslužil z delom pri sosedih vsak dan v tednu, je rajši živel od podpore za brezposelnost. Socialni zakoni za zaščito delavca imajo pač tudi svojo senčno, nelepoto stran, ki daje potuho lenuhom.

(Nadaljevanje prihodni torek)

— KRIVALUČ —

(Nadaljevanje s str. 7)

Nisem mogel verjeti. Krivaluči je baje naenkrat zmanjkalo. Ko da bi se udril. Iskali so ga vsepovsod, a ga niso mogli izslediti. Prav nikjer. Šele letos jeseni, ko so grabili listje, se je kmetičam pod grabljami nekaj votlo zahahljalo. Bil je prsni kos razpadlega človeka, lobanja, stegnenci, ključne kosti, lopatice — ter čistilni pribor za ometanje dimnikov. Pri priči so vedeli, kdo je mrtvi. Hodili so ga od blizu in daleč gledat, kako je Krivaluč videti v smrti. Razmišljali so, kako neki je umrl. A vsi so prišli na isto misel: pozimi legel je v belo mečavo in z nasmehom ugodja zaspal za zmeraj. Lepše kot kralji in carji.

Še njegove kosti so se sivo smejale.

Lahko bi ga zagreblili tam, a

so vsi dali nekaj skup in dali zbiti krsto, vložili vanjo kosti, prav vse, vsako najmanjšo, in, da ne bi preveč topotale v trugi, so čezne razgrnili na debelo listja, pokrov pa zabili z žebli za podkve.

Bilje je baje zmolil mlad kaplan in v slovo izrekel pokojniku nekaj ljubečih besed. Kot čistilnemu tehniku Jožetu. Nekdo mu je celo zasadil nad glavo križ s tablico, kjer je bila vžgana ena sama beseda: Krivaluč. Črke so bile za prst globoke vžgane v tablici.

Tako mehko ne bo nihče spal od nas, kot Krivaluč, sredi bukovega listja, dišečega po žiru in soncu.

Ko sem odhajal, sem mu pomahal z dvema prstoma — on pa je šepnil za mano: »Generacija dobrih ljudi umira.«

Pretpikal za naš list J.P.

IZREDNA PRILIKA!

Pri *Ameriški Domovini* je v teku nova kampanja za pridobivanje novih naročnikov. Kampanja bo trajala do 1. julija 1986.

Tisti, ki se bodo prvič naročili na *Ameriško Domovino* do 30. junija 1986, ali tisti, ki niso naročeni na list najmanj pet let, bodo naš list prejeli za izredno nizko naročnino — \$15 za eno leto za torkovo in petkovo številko, ali pa \$10 za izključno petkovo, ki ima obsežen angleški del.

ŠE BOLJ PRIVLAČNO! Vsak študent, ki obiskuje univerzo oziroma visokošolsko ustanovo, se lahko naroči prvič na *Ameriško Domovino* za eno leto za le — \$10, ako naroči torkovo in petkovo skupaj. Ako se zanima samo za petkovo številko, je prvoletna naročnina le — \$5. Isto velja tudi za vsakega, ki služi v ameriški vojski.

Poudarjamo, da je ta ugodnost omejena na tiste, ki se bodo prvič naročili na naš list, in za tiste, ki nanj niso bili naročeni najmanj 5 let.

Naročnino na *Ameriško Domovino* lahko po tej izredno nizki ceni podarite otroku, vnuku, drugemu sorodniku ali prijatelju v ZDA in Kanadi. Darilo je primerno ob priliki različnih praznikov, rojstnega dneva, družinske obletnice, graduacije iz šole, itd. Ako boste nam sporočili ustrezne podatke, bomo novemu naročniku poslali posebno pismo in mu povedali, kdo mu je podaril naročnino.

Ako bi želeli podariti naročnino komu, ki živi izven ZDA ali Kanade, bo naročnina višja, to izključno zaradi veliko višje poštne.

Izpolnite in nam vrnite naročilnico spodaj že danes!

Naročilnico za Ameriško Domovino

- ☐ Naročam se na list
☐ Naročnino podarim
☐ Torkovo in petkovo — \$15
☐ Petkovo — \$10
☐ Za visokošolca ali vojaka, dnevno — \$10
☐ Za visokošolca ali vojaka, petkovo — \$5
za eno leto

Ime _____

Naslov _____

MOJE ime _____

MOJ naslov _____

____ Pošljite novemu naročniku pozdravno pismo.